

Dobrodošli na 9. festivalu!

Spet se nam s hitrimi koraki bliža Festival za tretje življenjsko obdobje. Od 30. septembra pa do 2. oktobra se bodo v Cankarjevem domu v Ljubljani zvrstile številne prireditve, ki bodo javnosti pokazale, da smo starejši v Sloveniji še kako živi in dejavni, da skrbimo za svoje zdravje, za medgeneracijsko sožitje in za kakovost življenja naših otrok in vnukov. Znova, kot že nekaj let doslej bomo na prireditvi ponudili slovenski vladi in parlamentu svoje znanje, izkušnje in modrost. Prav slednjega je vsem slovenskim vladam v 'demokratični' Sloveniji hudo primanjkovalo.

Odnos do starejših se v Sloveniji zelo počasi spreminja. Zato so srečanja, kot je naš festival, ki se jih udeležijo ministri, poslanci, državni svetniki in z njimi novinarji, neprecenljive vrednosti, saj je ena redkih priložnosti, ko nas morajo poslušati in se odzivati na naše pozive.

Letos je kar nekaj tem, ki raznemajo starejše. Ob odprtju festivala nas bo pozdravil predsednik vlade Borut Pahor, mi pa bomo imeli priložnost, da mu javno sporočimo, kaj teži prebivalstvo Slovenije, stare in mlade. Vsa društva, ki se nameravate udeležiti slovesnega odprtja, prosimo, da nam čim prej sporočite, koliko ljudi namerava priti, saj je v Gallusovi dvorani na voljo prostora za 18 avtobusov ali za 18 krat 50 ljudi, če boste prišli z vlakom. Vsem, ki boste najavili ZDUS svojo udeležbo do zasedbe vseh mest (tajnica zveze ga. Kaja, tel. štev.: 01/519 50 86, od 7. do 15. ure), bomo rezervirali sedeže. Seveda pa morate priti pravočasno, ker po pravilih Cankarjevega doma ob začetku prireditve za zamudnike zapro vse vhode v dvorano.

Na voljo imamo še 360 vstopnic za kulturni večer pesmi in plesa, ki ga je s pomočjo izvajalcev iz društev pripravila komisija ZDUS za kulturo. Prireditev bo 30. septembra ob 17. uri. Revija pevskih zborov pa je že polno zasedena, za zaključno prireditev, ki bo 2. oktobra ob 17. uri, pa je na voljo 600 sedežev.

Vse člane tudi vabimo, da se udeležijo tridnevne konference, ki bo potekala na festivalu. Prvi dan bomo govorili o ekonomski participaciji starejših v slovenski družbi. Vse zainteresirane vabimo na našo okroglo mizo, kjer bomo skušali dokazati, da smo starejši pomemben člen nacionalne ekonomije. Drugega dne vabimo vse prostovoljke in prostovoljce na okroglo mizo o prostovoljskem zakonu. Tretji dan pa vabimo vsa društva, ki razmišljajo o centru dnevnih aktivnosti ali o medgeneracijskem centru, da se nam pridružijo na okrogli mizi z naslovom Medgeneracijski centri, kaj je to?

Na odprtih odrih bo nastopilo veliko naših kulturnih skupin, na delavnicah pa boste lahko izvedeli veliko o tem, kako obdržati zdravje, kako kakovostno živeti z boleznijo in še kaj.

V pritličju Cankarjevega doma, takoj za vhomom bomo imeli na voljo ves hodnik, kjer bodo naša društva razstavljala svoje izdelke. Na naši stojnici bomo obiskovalcem ponudili vrsto informacij.

Tudi razstavni prostor vam bo ponujal številne zamisli o tem, kako opremiti svoj dom, kako živeti, da bodo leta, ki so še pred nami, čim bolj polna in izpolnjena.

Pokažimo, kaj zmoremo, dokažimo, da morajo mlade generacije sodelovati z nami v njihovo dobro.

Vabim vse člane, da se nam vsaj za nekaj uric pridružite, da s seboj pripeljete svoje vnuke in tudi s svojo prisotnostjo dokažete, da smo še kako aktivni člani slovenske družbe.

Pridite, ne bo vam žal!

Mateja Kožuh Novak

vsebina

Delegacija ZDUS pri predsedniku države	2
Okrogle mize o zdravstvu	3
9. festival za tretje življensko obdobje	4
Pripombe na Zakon o zdravstvu	6
Slovenija v Evropi	10
Drugi o ZDUS in Vzajemni	11
Sklepi s 14. seje upravnega odbora ZDUS	14

Pooblastila še zbiramo!

Pooblastila za sklic izredne skupščine Vzajemne še zbiramo, čeprav smo že zbrali potrebno število glasov, ker bi bili radi prisotni na skupščini s čim več glasovi članov Vzajemne.

Delegacija ZDUS pri predsedniku države

Predsednik republike dr. Danilo Türk je sredi minulega meseca sprejel delegacijo ZDUS, ki so jo sestavljali predsednica dr. Mateja Kožuh Novak, podpredsednik Mirko Miklavčič in član posvetovalne skupine predsednice ZDUS Aldo Ternovec.

Predstavniki upokoјencev so predsednika seznanili s potekom projekta Vzajemna, poudarili vlogo civilne iniciative in predstavili načrte z Vzajemno. Predsednik dr. Danilo Türk je v odgovoru izrazil zaskr-

bljenost spričo premajhne navzočnosti upokoјenih menedžerjev v nadzornih svetih javnih zavodov in bank in napovedal posvet, na katerega namerava povabiti mlade, pa tudi že upokoјene menedžerje.

Dr. Mateja Kožuh Novak je ocenila obisk kot pomemben, saj se ZDUS že ves čas zavzema za delovno povezovanje mlajše generacije s starejšo.

ZDUS plus je interni obveščevalec Zveze društev upokoјencev Slovenije in ni v prodaji. Ureja: Matjaž Vizjak,. Fotografije: fotoslužba ZDUS. Naklada 7.000 izvodov. 2

Okrogle mize o zdravstvu

V začetku julija je bila v Grosupljem še zadnja od 41 okroglih miz o tem, kakšno zdravstvo potrebujemo in si želimo prebivalci Slovenije. Pogovorov, ki so jih pripravile PZDU vseh 12 pokrajin, so se vrstili od maja dalje, udeležilo pa se jih je od 12 do 250 udeležencev, skupno kakih osem tisoč zainteresiranih članov DU. Na večini okroglih miz je sodelovala predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak, pogovore pa so vodile še Francka Četkovič, mag. Dunja Obersnel Kveder, Nevenka Lekše in Anka Tominšek.

Na okroglih mizah so udeleženci razpravljali o organizaciji javnega in zasebnega zdravstva, ki morata biti ločeni veji zdravstvene oskrbe, vsaj kar zadeva financiranje. Poudarek je veljal vnovični vzpostavitvi celovite javne zdravstvene mreže, saj je v zadnjih letih skoraj razpadla z nepremišljenim podeljevanjem koncesij. Zdravstvene storitve so se namreč marsikje tako poslabšale, da so za pregled pri specialistu nastajale vrste pacientov, po drugi strani pa je bilo mogoče s samoplačništvom pri istih zdravnikih tudi preskočiti čakalne vrste, zato ni čudno, da je prišlo do poziva vladi, da uredi javno zdravstvo.

Akcija ZDUS in 19 soprodpisnikov se zdaj nadaljuje z zbiranjem podpisov za nujno ločitev javnega in zasebnega zdravstva. Upokojenci podpisujejo pobudo na dobro obiskanih jesenskih srečanjih, naslednji korak pritiska na poslance pa bo »pismo mojemu poslancu« in ki ga bodo dobili vsi, ko bo zakon prišel v državni zbor.

Okrogle mize o zdravstvu so se zvrstile v tedna vseživljenjskega učenja, gmotno pa jih je podprlo ministrstvo za šolstvo in šport.

Povzela: A.O. in M.Z.

ČAKAMO SAMO ŠE VAŠ ODGOVOR!

V prejšnji številki ZDUS plusa (štev. 8, avgust 2009), smo objavili na straneh 5 in 12 dva nujna poziva DU in PZDU in sicer

- **Vprašalnik Komisije za informatiko ZDUS (stran 5) in**
- **Prijavnico za udeležbo na tečaju za tajnice in tajnike DU in PZDU (stran 12).**

Vaše odgovore še vedno čakamo in vas hkrati vljudno prosimo, da nam izpolnjen vprašalnik oz. prijavnico takoj pošljete na naslov ZDUS, Kebetova 9, 1000 Ljubljana.

Za strpno in socialno sožitje vseh generacij

Do začetka festivala je le še nekaj tednov. Ob mednarodnem dnevu starejših bo spet priložnost za srečanja, za vzpostavljanje sodelovanja in za povezovanje vseh generacij.

Festival za tretje življenjsko obdobje je edina in največja tovrstna prireditev v širšem evropskem prostoru. Hkrati je edina, ki posveča veliko pozornosti pomenu družbenih vprašanj starejše generacije ter pomenu njene modrosti in izkušenosti. Prireditev, ki povezuje vse generacije ter umešča v program kulturno ustvarjalnost starejše in mlajše generacije. Tako festival predstavlja tudi ustvarjalno okolje, kjer se lahko starejši in mlajši predstavijo širši javnosti ter v različnih parkih zajamejo tudi vsa področja, pomembna za kakovost življenja tretje generacije ter za strpno in socialno sožitje vseh generacij.

Letos se je prijavilo 145 razstavljalcev, ki bodo zapolnili več kot tisoč kvadratnih metrov razstavnega prostora v desetih tematskih parkih. Zaradi velikega števila prijav bo največji med njimi Park zdravega in zdrave prehrane, nekateri od parkov pa bodo prestavljeni na druge lokacije. Tako bo, denimo, Zdrava veselica prestavljena v podhod Maksimarketa.

V sodelovanju s prireditelji festivala bodo Slovenske železnice omogočile organiziranim skupinam upokojencev obisk te prireditve po zares ugodnih pogojih. Te dni že lahko na spletu na www.f3zo.si preberete ponudbo (cena, seznam postaj za nakup vozovnic oz. protokol za uveljavitev ponujenih ugodnosti), ponudbo smo vam poslali tudi po pošti, lahko pa nas pokličite na telefonsko številko festivala: 01/620 36 83.

Zanimiv bo Park modrih povezav – moj jutrišnji dan, ki je namenjen predstavitvi tehnologij in storitev za samostojno in aktivno življenje starejših ter ljudi s posebnimi potrebami. Trikrat na dan bodo delavnice fotografije, turizma in multimedijskega izobraževanja, vsak dan se bodo vrstili vodeni ogledi Ljubljane in brezplačni ogledi Ljubljanskega gradu. Ta park je že razpisal tudi fotografski natečaj Moji spomini. Pokrovitelj parka je ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

4

Razstavljalci ne bodo ponujali samo ogleda izdelkov, storitev in programov, temveč bodo omogočili neposredno vključevanje v dogajanje. S področja zdravstva bodo lahko obiskovalci izvedeli, kako je z zgodnjim odkrivanjem raka, izmerili si bodo lahko indeks telesne mase, krvni pritisk in vsebnost sladkorja v krvi.

Letošnja festivalska novost bo konferenca o vlogi starejših v sodobni družbi, na kateri bo predstavljena družbena vloga starejših kot enakopravnih članov družbe, ki so še kako pomemben ekonomski dejavnik. Brez starejših bi mlajše generacije zanesljivo imele nižji življenjski standard.

Med festivalom bodo tri konference in deset okroglih miz. Konferenco o ekonomskih aspektih sodelovanja upokojencev v družbi, ki bo 30. septembra od 12. do 15.30 ure, bo vodil doc. dr. Samo Zupančič z ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, 1. oktobra od 11. do 14.30 ure bo predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak vodila konferenco o solidarnost v družbi v recesiji, 2. oktobra od 11. do 14.30 ure pa bo izr. prof. dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič s fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani vodila konferenco o sožitju generacij.

Park modrih povezav – moj jutrišnji dan je svet IKT tehnologij in drugih storitev za samostojno in aktivno življenje starejših ter ljudi s posebnimi potrebami. V organizaciji parka bo vsak dan brezplačen vodeni ogled Ljubljane in Ljubljanskega gradu. Razpisan pa je tudi fotografski natečaj z naslovom »Moji spomini«. Več informacij na www.f3zo.si.

Ob konferencah bosta še 2 posveta, 32 predavanj v konferenčnih dvorah, več kot sto skupin (dramske, literarne, instrumentalne) bo nastopilo v kulturnem programu na obeh odprtih odrih.

Tudi v letošnje prireditve se bodo poleg starejših aktivno vključili številni otroci iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol. Šole in vrtci bodo v delavnicah predstavili svoje projekte in primere dobre prakse medgeneracijskega sodelovanja.

Dan godbeništa – 2009

Letošnji Festival za tretje življenjsko obdobje, že deveti po vrsti, je zasnovan kot:

- prikaz dejavnosti starejših in za starejše ter starejših v sodelovanju z drugimi rodovi;
- priložnost za srečanje, povezovanje in sodelovanje različnih rodov ter družbenih, gospodarskih in političnih dejavnikov;
- razmislek strokovnjakov, politikov, predvsem pa starejših o vprašanih, ki zadevajo njih, njihovo sodelovanje v družbi, razvoj in sožitje z drugimi rodovi.

Zvoki slovenskih godb vedno dajo dodaten slovesen utrip vsakoletnemu Festivalu za tretje življenjsko obdobje. Letošnji dan godbeništa, ki bo v nedeljo, 27. septembra 2009, v Godbenem domu in na prireditvenem prostoru Mihaelovega sejma v Mengšu bo potekal pod festivalskim geslom Za strpno in socialno sožitje generacij in je sestavni del programa 9. Festivala za tretje življenjsko obdobje.

Kulturno udeleževanje starejše generacije je velik prispevek k celotnemu kulturnemu življenju in ustvarjalnosti vse družbe. Aktivno vključevanje starejših v kulturo je dobrodejno tako za posameznika kot tudi družbo. Zato ga je treba spodbujati in mu zagotavljati možnosti za razvoj.

Dan godbeništa je vsakoletni osrednji dogodek Zveze slovenskih godb; namenjen je predstavitvi posameznih dejavnosti, glasbenim novostim in iskanju novih možnosti, novih oblik in poti v slovenskem godbeništvu. Letošnji bo posvečen seniorskemu gibanju v godbeništvu.

Program dneva godbeništa 2009:

Ob 9. uri: maša na prireditvenem prostoru Mihaelovega sejma, pri kateri bo sodelovala Mengeška godba.

Ob 11. uri: godbeniška okrogla miza z naslovom Seniorsko gibanje, ki jo bo vodil prof. Milan Pavliha. Sodelovali bodo predstavniki vseh sodelujočih veteranskih godb na festivalu.

Ob 14. uri: 3. Festival veteranskih godb Slovenije Za strpno in socialno sožitje generacij.

Na festivalu bodo sodelovale Godba SAŠA, Ljutomerska godba veteranov, Godba veteranov Štajerske in Godba ljubljanskih veteranov ter Mengeška godba veteranov. Vsaka godba bo pripravila krajši samostojen koncertni nastop, nato pa bodo vse godbe skupaj zaigrale tri skladbe.

V Mengšu se bodo pred 9. Festivalom za tretje življenjsko obdobje zbrali orkestri - mladi po srcu in z glasbo večno mladi godbeniki.

Za godbenika – seniorja ni primerno poimenovanje upokojenski godbenik, saj se godbenik v resnici nikoli ne upokoji – piha do zadnjega diha!

Milan Pavliha,

član predsedstva Zveze slovenskih godb

Iz programa prireditev

30. september

10. ura

Odprtje 9. Festivala za tretje življenjsko obdobje
Gallusova dvorana

12. do 15.30 ure

Konferenca Ekonomski aspekt participacije starejših v družbi
Štihova dvorana

17. ura

Večer pesmi in plesa, kulturna prireditev o ohranjanju kulturne dediščine
Linhartova dvorana

1. oktober

11. do 14.30 ure

Konferenca Solidarnost in prostovoljstvo med ljudmi v recesiji
Štihova dvorana

16. ura

9. srečanje pevskih zborov društev upokojencev Slovenije
Linhartova dvorana

17. do 18.30 ure

Slovenska vojska – družini prijazna organizacija, okrogla miza
Štihova dvorana

Ves dan bo v sodelovanju založb, društva upokojenih pedagoških delavcev, univerze za tretje življenjsko obdobje in še nekaterih potekal literarni program.

10. do 11. ure

Knjižna čajanka Ali boš bral z menoj knjigo?
Društvo slovenskih založnikov: mag. Tilka Jamnik
Dvorana Lili Novy

2. oktober

11. do 14.30 ure

Konferenca Sožitje generacij
Štihova dvorana

14. ura

Okrogla miza slavnih starejših
Odpri oder v Veliki sprejemni dvorani

15.15 ura

Podelitev nagrad zmagovalcem natečajev

Likovni natečaj za vrtce in 1. triado osnovne šole Ko bom star/a, bom ... : do roka je na natečaj prispelo 2878 likovnih del iz 117 osnovnih šol, 51 vrtcev in 12 vzgojno-varstvenih zavodov iz 89 slovenskih občin.

Literarni natečaj za osnovne šole Ko bom star/a, bom ... : do roka je na natečaj prispelo 675 del iz 92 šol in enega vrtca.

Medgeneracijski natečaj za vrtce, osnovne in srednje šole Mlado srce za nasmeh starejših: na natečaju sodelujejo vrtci in tri šole.

Natečaj za raziskovalne naloge dijakov in študentov: sodeluje devet raziskovalnih nalog dijakov srednjih šol.

Odpri oder v Veliki sprejemni dvorani

16. ura

Zaključek 9. Festivala za tretje življenjsko obdobje
Linhartova dvorana

Pripombe na zakon o zdravstveni dejavnosti (2)

2. člen (zdravstvena dejavnost)

(1) Zdravstvena dejavnost se izvaja v javnem interesu in obsega zdravstvene storitve in ukrepe, namenjene izboljševanju zdravja, preprečevanju, odkrivanju, zdravljenju in rehabilitaciji bolezni in poškodb.

(2) Zdravstvena dejavnost se opravlja kot javna zdravstvena dejavnost in kot zasebna zdravstvena dejavnost.

(3) Javna zdravstvena dejavnost je javna služba, ki jo organizira in zagotavlja država, z njo se zagotavlja zdravstvena oskrba prebivalcev iz javnih in zasebnih sredstev v skladu z načeli pravičnosti, enakomerne dostopnosti, kakovosti, učinkovitosti in finančne vzdržnosti.

(4) Javna zdravstvena dejavnost se financira in opravlja na nepridobiten način.

(5) Zasebna zdravstvena dejavnost se ne izvaja kot javna služba in se financira iz zasebnih sredstev.

Tretja točka 2. člena naj se spremeni in glasi:

- Javna zdravstvena dejavnost je javna služba, ki jo organizira in zagotavlja država in s katero se iz javnih sredstev in drugih sredstev zagotavlja zdravstvena oskrba prebivalcev v skladu z načeli univerzalnosti, solidarnosti, pravične in enake dostopnosti, kakovosti, učinkovitosti.
- Predlagamo spremembo, dopolnitev v načelih, saj v določilo o zdravstveni dejavnosti ne sodi načelo finančne vzdržnosti. Namesto zasebnih sredstev predlagamo druga sredstva. Menimo, da zasebna sredstva niso definirana.

3. člen (definicije)

32. točka specialistična konziliarna dejavnost je dejavnost svetovanja specialistov o diagnostiki, terapiji in rehabilitaciji zdravnikov na nižji ravni zdravstvene dejavnosti ali specialistom in specialistkam drugih specialnosti na isti ravni zdravstvene dejavnosti.

32. alineja naj se spremeni, tako da se bo glasila:

Konziliarna dejavnost je dejavnost svetovanja specialistov o diagnostiki, terapiji in rehabilitaciji specialistom na nižji ravni zdravstvene dejavnosti ali specialistom in specialistkam drugih specialnosti na isti ravni zdravstvene dejavnosti.

Razlaga: Izvajalci ZDej so vsi specialisti ne glede na to, na kateri ravni opravljajo svojo dejavnost, izvzemši manjše število starejših splošnih zdravnikov.

5. člen (odgovornost za delovanje javne zdravstvene dejavnosti)

Za uresničevanje javnega interesa in zagotovitev zdravstvenih zmogljivosti javne zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene dejavnosti so odgovorne država in občine. To odgovornost uresničujejo:

- s sprejemanjem predpisov in uveljavljanjem ukrepov za določitev in varovanje javnega interesa pri opravljanju zdravstvene dejavnosti;
- z določanjem mreže javne zdravstvene dejavnosti, ustanavljanjem javnih

zdravstvenih zavodov, podeljevanjem koncesij in sklepanjem koncesijskih pogodb z izvajalci zasebne zdravstvene dejavnosti;

- z zagotavljanjem finančnih sredstev za investicije v objekte in zahtevnejšo medicinsko in informacijsko opremo javnih zdravstvenih zavodov;
- z zagotavljanjem in usmerjanjem enakomerne razporeditve in dostopnosti mreže javne zdravstvene dejavnosti po področjih in gravitacijskih območjih;
- s pravicami in obveznostmi sodelovanja in odločanja v organih upravljanja javnih zdravstvenih zavodov;
- z nadzorom nad delovanjem in poslovanjem izvajalcev javne zdravstvene dejavnosti in z ukrepanjem, če bi delovali v nasprotju s predpisi, ustanovitvenimi akti in koncesijskimi pogodbami.

2. alineja naj se spremeni in glasi:

z določanjem mreže javne zdravstvene dejavnosti, ustanavljanjem javnih zdravstvenih zavodov, podeljevanjem koncesij in sklepanjem koncesijskih pogodb z izvajalci v mreži javne zdravstvene dejavnosti;

13. člen

(mreža javne zdravstvene dejavnosti v socialnih zavodih)

Določitev mreže javne zdravstvene dejavnosti v socialnih zavodih, ki je namenjena opravljanju zdravstvene nege in z njo povezanih zdravstvenih storitev, ureja poseben zakon.

Kaj bo z mrežo javne zdravstvene dejavnosti v socialnih zavodih v obdobju po sprejetju zakona o zdravstveni dejavnosti do sprejetja zakona, ki bo urejal mrežo v socialnih zavodih.

15. člen

(obseg zdravstvene dejavnosti)

Zdravstvena dejavnost po tem zakonu obsega:

- uveljavljanje ukrepov in aktivnosti za varovanje, krepitev in izboljšanje zdravja ter za preprečevanje in zgodnje odkrivanje bolezni;
- zgodnje odkrivanje dejavnikov tveganja za nastanek kroničnih bolezni in njihovo obvladovanje ter storitve presejanja skladno z državnimi programi;
- dejavnost javnega zdravja;
- specifične medicinske preventivne ukrepe za preprečevanje nalezljivih bolezni in za preprečevanje njihovega širjenja;
- programe za varovanje spolnega in reproduktivnega zdravja, ugotavljanje bolezni, zdravljenje in medicinsko rehabilitacijo pacientov;
- zobozdravstveno preventivno, kurativno in zobno-protetično dejavnost;
- zdravstvene storitve, povezane z zdravjem in varnostjo pri delu, ter druge zdravstvene storitve, ki se uresničujejo v skladu z drugimi predpisi;
- klinično, biokemično, mikrobiološko in drugo laboratorijsko ter radiološko in drugo funkcionalno diagnostiko;
- psihološko, logopedsko, defektološko in surdopedagoško dejavnost;
- zdravljenje in obravnavo pacientov na domu in v socialnih zavodih;
- zdravstveno nego;
- nujno medicinsko pomoč in prevoz pacientov;

- paliativno oskrbo;
- oskrbo, predpisovanje, izdajanje in spremljanje porabe zdravil in medicinskih pripomočkov;
- mriško-ogledno službo;
- patoanatomsko dejavnost;
- preskrbo s krvjo in krvnimi pripravki;
- odvzem in presaditev delov človeškega telesa zaradi zdravljenja;
- medicinsko izvedensko dejavnost za potrebe nosilcev socialnih zavarovanj;
- drugo zdravstveno dejavnost, ki jo skladno s tem zakonom opravljajo izvajalci zdravstvene dejavnosti.

15. člen, 5. alineja naj se spremeni tako da se bo glasila:

- programe za varovanje spolnega in reproduktivnega zdravja;

Predlagamo: da se zdravstvene ukrepi, povezani z načrtovanjem družine ter zdravstveno obravnavo med nosečnostjo, porodom, materinstvom in očetovstvom izpustijo, saj ti ukrepi sodijo v programe varovanja spolnega in reproduktivnega zdravja

**24. člen
(osnovna zdravstvena dejavnost)**

Osnovna zdravstvena dejavnost obsega:

1. uresničevanje ukrepov in aktivnosti za varovanje, krepitev in ohranjanje zdravja in preprečevanje bolezni;
2. odkrivanje in zdravljenje bolezni ter poškodb in opravljanje medicinske rehabilitacije pacientov;
3. zdravstveno varstvo žensk, otrok in mladine;
4. opravljanje preventivnih programov in ukrepov pri otrocih, mladini, ženskah, zaposlenih in starostnikih ter drugih posebej ogroženih skupinah in pri skupinah, ki so posebej izpostavljene določenim zdravstvenim tveganjem;
5. uresničevanje presejalnih programov za odkrivanje dejavnikov tveganja za nastanek bolezni ali za zgodnje odkrivanje prvih znakov bolezni, izvemši tista presejanja, za katere so po veljavnih predpisih določeni izvajalci zdravstvene dejavnosti na drugih ravneh;
6. napotitev pacientov k izvajalcem zdravstvene dejavnosti na sekundarni in terciarni ravni ter spremljanje in koordiniranje njihove obravnave;
7. preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ustnih in zobnih bolezni ter opravljanje zobno-protetične rehabilitacije;
8. zdravstveno obravnavo in rehabilitacijo otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju;
9. patronažno službo;
10. zdravstveno nego;
11. zdravljenje in obravnavo pacientov na domu;
12. zdravstveno nego in medicinsko rehabilitacijo v socialnih zavodih;
13. nujno medicinsko pomoč;
14. reševalne prevoze;
15. ugotavljanje začasne nezmožnosti za delo in napotitev zavarovanih oseb k izvedenskim organom nosilcev socialnih zavarovanj;
16. opravljanje kliničnih, laboratorijskih, radioloških in drugih storitev;
17. zbiranje in vodenje zdravstvene dokumentacije pacientov;
18. predpisovanje zdravil in medicinskih pripomočkov.

24. člen, 3. in 4. točka naj se spremenita in glasita:

3. točka: zdravstveno varstvo žensk;
4. točka: zdravstveno varstvo otrok in mladine;

Razlaga: dejavnosti iz 2., 5., 7., 8. in 13. točke se na primarni ravni opravljajo v obsegu, določenem z mrežo zdravstvene dejavnosti na primarni ravni in skladno z delitvijo dela med posameznimi nivoji opravljanja zdravstvene dejavnosti ter kliničnimi smernicami.

Zdravstveno varstvo žensk, otrok in mladine ne obstaja, saj gre za dvojne varstve, ki morata biti umeščeni v mrežo.

**42. člen
(zdravstvena dejavnost na terciarni ravni)**

- (1) Zdravstvena dejavnost na terciarni ravni obsega:

- celovito spremljanje razvoja posameznih specialnosti v drugih državah in priprava nacionalnih predlogov razvoja posameznih specialnosti;
- prenos znanja in veščin iz drugih držav;
- oblikovanje nacionalnih kliničnih smernic in nacionalnih vzorcev kliničnih poti;
- prenos znanja in veščin s terciarne na sekundarno in primarno raven;
- dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje zdravstvenih delavcev;
- raziskovanje in preverjanje novih metod preprečevanja, odkrivanja, zdravljenja in medicinske rehabilitacije zdravstvenih stanj;
- opravljanje zdravstvenih storitev, ki zahtevajo obsežno in zahtevno strokovno, multidisciplinarno in tehnološko obravnavo in
- svetovanje in pomoč izvajalcem zdravstvenih storitev, ministrstvu, zbornicam in ZZS.

(2) Zdravstvene storitve iz sedme alineje prejšnjega odstavka ter razmejitev med zdravstveno dejavnostjo na sekundarni in terciarni ravni določi minister na predlog pristojnih razširjenih strokovnih kolegijev.

Razlaga: Pozdravljamo ureditev, da bo določena razmejitev, kot je navedena v 2. točki člena. Upamo, da bo to uresničeno v razumnem roku.

**67. člen
(omejitve opravljanja dejavnosti pri drugem izvajalcu zdravstvene dejavnosti)**

(1) Med trajanjem delovnega razmerja zdravstveni delavec, zaposlen pri izvajalcu javne zdravstvene dejavnosti, brez pisnega soglasja delodajalca za svoj ali tuj račun ne sme opravljati zdravstvenih storitev pri drugem izvajalcu javne zdravstvene dejavnosti.

(2) Zdravstveni delavec iz prejšnjega odstavka ne sme za svoj ali tuj račun opravljati zdravstvenih storitev pri izvajalcu zasebne zdravstvene dejavnosti ter pri drugem izvajalcu javne zdravstvene dejavnosti iz prvega odstavka 135. člena tega zakona.

(3) Delodajalec lahko v roku treh mesecev od dneva, ko je izvedel za opravljanje zdravstvenih storitev ali v roku treh let od dokončanja zdravstvenih storitev zahteva povrnitev škode, nastale z rvanjem zdravstvenega delavca v nasprotju z določili iz prvega in drugega odstavka tega člena.

67. člen, prva točka naj se spremeni in glasi:

Med trajanjem delovnega razmerja zdravstveni delavec, zaposlen pri izvajalcu javne zdravstvene dejavnosti, ne sme opravljati zdravstvenih storitev pri drugem izvajalcu javne zdravstvene dejavnosti.

Razlaga: Posebne pogodbe niso sprejemljive.

Možnost, da delavec dela polovični delovni čas v enem zavodu, polovični delovni čas pa v drugem zavodu, zahteva ureditev delovnih razmerij.

**71. člen:
(pravica do počitka)**

(1) Zdravstveni delavec ima pravico do dnevnega počitka v trajanju nepretrgoma najmanj 12 ur in do tedenskega počitka v trajanju nepretrgoma najmanj 24 ur.

(2) Če je to nujno potrebno zaradi zagotavljanja zdravstvenih storitev v dogovorjenem obsegu, se lahko minimalno trajanje dnevnega in tedenskega počitka zagotavlja kot povprečje v obdobju dveh mesecev.

(3) V času počitka iz prvega odstavka tega člena zdravstveni delavec ne sme opravljati zdravstvenih storitev v javnem zdravstvenem zavodu, pri katerem je v delovnem razmerju ali pa pri drugem izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

(4) V primeru, ko ni zagotovljen minimalni dnevni ali tedenski počitek iz prejšnjega odstavka, je delodajalec zdravstvenemu delavcu dolžan takoj po koncu dela ali pred nastopom novega obdobja dela zagotoviti enakovreden nadomestni počitek.

71. člen, točka 4 naj se spremeni in glasi:

V primeru, ko ni zagotovljen minimalni dnevni ali tedenski počitek iz drugega odstavka, je delodajalec zdravstvenemu delavcu dolžan takoj po opravljenem delu ali pred nastopom novega obdobja dela zagotoviti enakovreden nadomestni počitek.

Razlaga: V odstavku 4 gre za situacijo iz drugega odstavka, zato se besedilo iz prejšnjega odstavka nadomesti z besedilom iz drugega odstavka.

75. člen

(delo po podjemni pogodbi)

(1) Če je to potrebno zaradi nemotenega opravljanja zdravstvene dejavnosti, lahko izvajalec javne zdravstvene dejavnosti sklene podjemno pogodbo za opravljanje zdravstvenih storitev s pri njem zaposlenim zdravstvenim delavcem ali zdravstvenim delavcem, zaposlenim pri drugem izvajalcu javne zdravstvene dejavnosti.

(2) Podjemno pogodbo iz prejšnjega odstavka lahko sklene izvajalec javne zdravstvene dejavnosti z zdravstvenim delavcem, če je v celoti izpolnil svojo delovno obveznost glede prisotnosti na delu, delovno obveznost, ki jo določajo normativi za poln delovni čas in svoje obveznosti do dežurstva ter če je zdravstveni delavec zaposlen pri drugem izvajalcu javne zdravstvene dejavnosti poprej pridobil soglasje iz prvega odstavka 67. člena tega zakona.

(3) Podjemna pogodba iz prvega odstavka tega člena se lahko sklene največ za šest mesecev z možnostjo podaljšanja za naslednjih 6 mesecev, če obstojajo razlogi iz prvega odstavka tega člena.

(4) V podjemni pogodbi ali drugi pogodbi civilnega prava se stranki dogovorita o plačilu v odvisnosti od števila in vrste zdravstvenih storitev in v skladu z merili, ki jih določi vlada.

Predlog: predlagamo črtanje besedila 75. člena v celoti.

82. člen

(organi javnega zdravstvenega zavoda)

(1) Javni zdravstveni zavod ima naslednje organe:

- upravo,
- nadzorni svet in
- strokovni svet.

Članstvo v posameznih organih javnega zdravstvenega zavoda se medsebojno izključuje.

82. člen naj se spremeni in glasi:

(1) Javni zdravstveni zavod ima naslednje organe:

- direktorja (ravnatelja ...)
- svet zavoda,
- strokovni svet.

(2) Članstvo v posameznih organih javnega zdravstvenega zavoda se medsebojno izključuje.

83. člen

(sestava uprave)

(1) Če je v javnem zdravstvenem zavodu do 200 zaposlenih, ima javni zdravstveni zavod enočlansko, sicer pa največ tričlansko upravo.

(2) Ne glede na določilo prejšnjega odstavka ima lahko uprava javnega zdravstvenega zavoda (v nadaljnjem besedilu: uprava) z več kot 2000 zaposlenimi največ 5 članov.

(3) Predsednik in člani uprave ne smejo opravljati zdravstvenih storitev.

(4) Ne glede na določilo prejšnjega odstavka lahko v primerih, ko ima javni zdravstveni zavod enočlansko upravo in je to zdravstveni delavec, sme opravljati zdravstvene storitve največ v trajanju petine polnega delovnega časa.

(5) Upravo se imenuje za dobo 5 let.

(6) Član uprave ali nadzora ne more biti oseba, ki je že član organa vodenja ali nadzora drugega javnega zdravstvenega zavoda.

83. člen naj se spremeni in glasi:

(1) Direktor (ravnatelj) zavoda ne sme opravljati zdravstvenih storitev.

(2) Ne glede na določilo prejšnjega odstavka lahko v primerih, ko ima javni zdravstveni zavod le do 50 zaposlenih ter je član uprave zdravstveni delavec, sme opravljati zdravstvene storitve največ v trajanju petine polnega delovnega časa.

(3) Direktorja (ravnatelja) se imenuje za dobo 5 let.

(4) Direktor (ravnatelj) ne more biti oseba, ki je član nadzora drugega javnega zdravstvenega zavoda.

84. člen

(naloge uprave)

84. člen naj se spremeni in glasi: beseda uprava se nadomesti z besedo direktor (ravnatelj).

85. člen

(imenovanje uprave)

(1) Upravo na podlagi javnega razpisa imenuje in razrešuje nadzorni svet s soglasjem ustanovitelja. Če je ustanovitelj javnega zdravstvenega zavoda več, daje soglasje tisti, za katerega so se ustanovitelji dogovorili s pogodbo o medsebojnih pravicah in obveznostih.

(2) Za postopek in vsebino javnega razpisa ter za imenovanje uprave se smiselno uporabljajo določila zakona, ki ureja zavode.

85. člen naj se spremeni in glasi:

(1) Direktorja (ravnatelja) na podlagi javnega razpisa imenuje in razrešuje svet zavoda s soglasjem ustanovitelja. Če je ustanovitelj javnega zdravstvenega zavoda več, daje soglasje tisti, za katerega so se ustanovitelji dogovorili s pogodbo o medsebojnih pravicah in obveznostih.

(2) Za postopek in vsebino javnega razpisa ter za imenovanje direktorja (ravnatelja) se smiselno uporabljajo določila zakona, ki ureja javne zavode.

86. člen

(pogodba s člani uprave)

S posameznim članom uprave se sklene pogodba o zaposlitvi, ki jo podpisše predsednik nadzornega sveta.

86. člen naj se spremeni in glasi:

Z direktorjem (ravnateljem) zavoda se sklene pogodba o zaposlitvi, ki jo podpisše predsednik sveta zavoda.

Varianta: Z direktorjem (ravnateljem) se sklene pogodba o zaposlitvi, ki jo podpisšeta predsednik sveta zavoda in pooblaščen oseba ustanovitelja.

ZDRAVILIŠČE RADENCI
1882 125 2007
SAVA HOTELS & RESORTS

POSEBNA PONUDBA ZA UPOKOJENCE

vsak mesec, prvih 7 dni
1. - 7. 9.; 1. - 7. 10.; 1. - 7. 11.; 1. - 7. 12. 2009

H. RADIN****	3 DNI	5 DNI
2-posteljna soba	119,70	185,00
1-posteljna soba	149,70	235,00
soba s fr. ležiščem	107,73	166,50

Cene so navedene v EUR, za eno osebo

Program vključuje:

- polpenzion
- namestitve v izbrani sobi
- uporaba kopalnega plašča
- neomejeno kopanje v termah
- jutranjo gimnastiko in vodno aerobiko
- pitno kuro z naravno mineralno vodo v salonu za pitje mineralne vode

... ANIMACIJSKI PROGRAM: nordijska hoja, sprehodi po okolici, učne delavnice, predavanja o zdravem načinu življenja, plesni večeri, 1 x tedensko svečana večerja,...

Dodatni 10 % popust za organizirane skupine upokojencev (21 ali več oseb)!

INFORMACIJE:
www.zdravilisce-radenci.si
info@zdravilisce-radenci.si
02 / 520 27 -20 ali -22

I FEEL SLOVENIA

87. člen (pogodba s člani uprave)

S posameznim članom uprave se sklenu pogodba o zaposlitvi, ki jo podpiše predsednik nadzornega sveta.

87. člen naj se briše.

89. člen (razrešitev uprave)

(1) Član uprave ali uprava sta lahko razrešena pred potekom časa, za katerega sta imenovana, zlasti v naslednjih primerih:

- če ne izpolnjujeta nalog, določenih v zakonu, ustanovitvenem aktu in splošnih aktih javnega zdravstvenega zavoda;
- kršita pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja;
- jima je bila s pravnomočno sodno odločbo izrečena kazen zapora ali če jima je bilo prepovedano opravljati določena dela;
- opravljata zasebno zdravstveno dejavnost;
- če z nevestnim ali nepravilnim delom povzročita večjo škodo ali malomarno opravljata svoje dolžnosti, tako da lahko nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje v opravljanju dejavnosti javnega zdravstvenega zavoda.

Razlaga: Za odpoved pogodbe o zaposlitvi uprave iz prejšnjega odstavka se uporabljajo predpisi, ki urejajo delodajalčevo izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Določbe drugega in tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo za prenehanje pogodbe o zaposlitvi, če je z upravo sklenjena pogodba s poslovodno osebo iz 87. člena tega zakona. V tem primeru o odpovedi pogodbe o zaposlitvi predsednika ali člana uprave odloči nadzorni svet, sodno varstvo pa je zagotovljeno skladno z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

89. člen naj se spremeni in glasi:

(1) Direktor (ravnatelj) je lahko razrešen pred potekom časa, za katerega je imenovan, zlasti v naslednjih primerih:

- če ne izpolnjuje nalog, določenih v zakonu, ustanovitvenem aktu in splošnih aktih javnega zdravstvenega zavoda;
- krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja;
- mu je bila s pravnomočno sodno odločbo izrečena kazen zapora ali če mu je bilo prepovedano opravljati določena dela;
- opravlja zasebno zdravstveno dejavnost;
- če z nevestnim ali nepravilnim delom povzroči večjo škodo ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da lahko nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti javnega zdravstvenega zavoda.

(2) Za odpoved pogodbe o zaposlitvi direktorja (ravnatelja) iz prejšnjega odstavka se uporabljajo predpisi, ki urejajo ustanoviteljeve pravice in dolžnosti.

87. člen, tretja točka naj se črta.

91. člen (nadzorni svet)

Nadzorni svet je organ nadzora in upravljanja javnega zdravstvenega zavoda, ki zastopa javni interes.

90. člen naj se črta tako, da se bo in glasil:

Svet zavoda je organ nadzora in upravljanja javnega zdravstvenega zavoda, ki zastopa javni interes.

92. člen (imenovanje in razrešitev članov nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet sestavlja od sedem do devet članov. Ustanovitelj imenuje predsednika nadzornega sveta in večino članov v nadzornem svetu, po enega člana pa imenujejo ZZS in zaposleni. Pri javnih zdravstvenih zavodih, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija, lahko enega člana imenuje v nadzorni svet lokalna skupnost. Podrobnejša sestava in način imenovanja in razrešitve članov nadzornega sveta ureja akt o ustanovitvi.

(2) Nadzorni svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov. Člana nadzornega sveta se predčasno razreši, če:

- razrešitev sam zahteva;

- ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje;
- ne izpolnjuje svojih dolžnosti in nalog, določenih v zakonu in aktu o ustanovitvi,

- je z nevestnim delom povzročil škodo.

(3) Člana nadzornega sveta razreši tisti, ki ga je imenoval ali izvolil.

(4) Člana nadzornega sveta se predčasno razreši, če:

- razrešitev zahteva sam;

- ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje;

- ne izpolnjuje svojih dolžnosti in nalog, določenih v zakonu in aktu o ustanovitvi,

- je z nevestnim delom povzročil škodo.

(5) Člana nadzornega sveta razreši tisti, ki ga je imenoval oziroma izvolil.

87. člen naj se spremeni in glasi:

(1) Svet zavoda sestavlja od pet do sedem članov. Ustanovitelj imenuje predsednika sveta zavoda, po enega člana imenuje ZZS in zaposleni, dva člana imenujejo predstavniki civilne družbe. Člani sveta zavoda, ki jih predlaga ustanovitelj, imajo po dva glasova, tako da ima ustanovitelj večino glasov v svetu zavoda. Pri javnih zdravstvenih zavodih, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija, lokalna skupnost imenuje v nadzorni svet enega člana. Podrobnejšo sestavo in način imenovanja in razrešitve članov sveta zavoda ureja akt o ustanovitvi.

Imenovanje predstavnikov članov civilne družbe se uredi z uredbo ...

(2) Svet zavoda sprejema odločitve z večino glasov vseh. Člana sveta zavoda se predčasno razreši, če:

- razrešitev zahteva sam;

- ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje;

- ne izpolnjuje svojih dolžnosti in nalog, določenih v zakonu in aktu o ustanovitvi,

- je z nevestnim delom povzročil škodo.

V točkah 3, 4 in 5 se beseda nadzornega nadomesti z besedama sveta zavoda.

93. in 94. člen

(dolžnosti in odgovornosti članov nadzornega sveta) in (naloge nadzornega sveta)

V 93. in 94. členu naj se nadzorni sveta spremeni v svet zavoda.

96. člen

(načrtovanje v javnem zdravstvenem zavodu)

(7) Uresničevanje nalog javnega zdravstvenega zavoda poteka s sprejemanjem in načrtovanjem dolgoročnih strateških in letnih poslovnih načrtov, s katerimi se zagotavlja poslovanje javnega zdravstvenega zavoda v skladu z razpoložljivimi finančnimi in drugimi viri, ki jih ustvari javni zdravstveni zavod z opravljanjem zdravstvene dejavnosti.

(8) V načrtih iz prejšnjega odstavka se določijo:

- kadrovske, prostorske in druge zmogljivosti posamezne organizacijske enote javnega zdravstvenega zavoda;

- obseg in struktura zdravstvenih storitev ter druge delovne obveznosti javnega zdravstvenega zavoda kot celote in njegovih organizacijskih enot;

- obseg dežurstva in stalne pripravljenosti, ki jih morajo opraviti zdravstveni delavci v okviru nujne medicinske pomoči;

- letni načrt strokovnega izobraževanja in usposabljanja;

- načrtovani obseg opravljenih zdravstvenih storitev zunaj javne zdravstvene dejavnosti, če jo opravlja javni zdravstveni zavod;

- načrt nabave opreme in

- načrtovane prihodke po virih in stroške upravljanja zdravstvene dejavnosti javnega zdravstvenega zavoda kot celote in njegovih organizacijskih enot.

(9) Uprava javnega zdravstvenega zavoda ne sme sprejeti letnega poslovnega načrta, ki ne zagotavlja kritja stroškov s prihodki iz javno finančnih in zasebnih sredstev.

96. člen, točka 3 naj se spremeni tako, da se bo glasila:

(3) Svet zavoda ne sme sprejeti letnega načrta, ki bi izkazoval presežek odhodkov nad prihodki.

Slovenija je s 1. majem 2004 postala članica Evropske unije.

Ta stran je delno plačana s sredstvi programa, s katerim želi slovenska vlada prispevati k obveščeni, razumevanju in javni razpravi o članstvu v EU ter o vseh posledicah članstva za življenje slovenskih državljanov in državljanek. Program obveščanja izvaja Urad Vlade RS za komuniciranje.

Vaša vprašanja so vedno dobrodošla na evrofonu 080 2002, v evronabiralniku, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana, na elektronskem naslovu evrofon@gov.si in na domači strani <http://evropa.gov.si>, kjer so vam na voljo tudi informacije.

Starosti prijazna mesta

Starosti prijazna mesta so v prid meščanov vseh starosti, zato je svetovna zdravstvena organizacija izdala priročnik o starosti prijaznih mestih Global Age - Friendly Cities: A Guide. Med pripravo priročnika so se posvetovali s starejšimi prebivalci triinšestdesetih mest v dvaindvajsetih državah in z njihovo pomočjo določili osnovne pogoje, socialne in druge storitve, ki zagotavljajo starosti prijazna mesta. Med številnimi mesti in regionalnimi središči so v raziskavo vključili tudi velemesta Carigrad, London, Melbourne, Mexico City, Moskvo, Nairobi, New Delhi, New York, Rio de Janeiro, Šanghaj in Tokio.

Mesta, ki so sodelovala v projektu, bodo začela odpravljati ugotovljene ovire, številna druga mesta pa so se odločila, da bodo sledila navodilom priročnika. Pod vodstvom New Yorka tudi druga mesta proučujejo, kaj morajo storiti, da bodo prijaznejša vse večjemu deležu starejših prebivalcev.

Priročnik je v prvi vrsti namenjen urbanistom, obenem pa tudi starejšim meščanom. Z njegovo pomočjo bodo spremljali napredek in spremembe na poti k starosti prijaznim mestom. Bistvo priročnika je seznam lastnosti, ki odlikujejo starosti prijazna mesta. Gre, denimo, za priporočanje sprehajanja in uživanja v zelenih mestnih površinah, za zadostno število lepo vzdrževanih, varno in dobro razporejenih klopi, kakor tudi dovolj čistih, varnih ter invalidom dostopnih in dobro označenih javnih stranišč. Druge značilnosti starosti prijaznih mest so še vzdrževani in osvetljeni pločniki, javna poslopja, ki so v celoti dostopna tudi invalidom, vozniki avtobusov, ki ne speljejo, dokler starejši potniki ne sedijo, posebni sedeži za starejše v avtobusih, dovolj parkirnih prostorov za invalide ljudi, mestna stanovanja, ki jih prilagajajo spremenjenim potrebam starajočih se meščanov, prijazna, osebna pomoč in pojasnila namesto odgovorov avtomatov, lahko berljiva in v jasnem jeziku napisana obvestila, javne storitve in trgovine v bližnji okolici, kjer ljudje živijo, ne njihovo kopičenje na obrobjih mest, ter ustvarjanje kulturnega ozračja, v katerem so starejše osebe spoštovane in upoštevane.

Staranje prebivalstva nezadržno napreduje; predvidevajo, da se bo

delež prebivalcev, starih več kot 60 let, z 11 odstotkov v letu 2006 do leta 2050 podvojil. Hkrati po svetu narašča tudi urbanizacija: v letu 2007 že pol svetovnega prebivalstva živi v mestih, leta 2030 pa naj bi od petih zemljanov trije živeli v mestih.

Vse te spremembe so veliko hitreje v revnem delu sveta: absolutno število starejših prebivalcev je tam dvakrat večje kot v razvitih državah. Leta 2050 bo kar 80 odstotkov starejših ljudi na svetu živelo na manj razvitih območjih. V razvitem svetu živi danes v mestih kar tri četrtine starejših in po pričakovanjih jih bo leta 2015 v njih živelo že 80 odstotkov. Še huje bo v državah v razvoju, kjer se bo število starejših meščanov s 56 milijonov v letu 2000 povečalo na 908 milijonov v letu 2050.

Priročnik pri uvajanju in razvijanju starosti prijaznih mest že uporabljajo v različnih delih sveta. Mrežne aktivnosti razvijajo v Braziliji, Kanadi, Japonski, Španiji, Veliki Britaniji, na Karibih in Srednjem vzhodu.

Gradiva s podobno vsebino lahko najdete na www.who.int.

Prevedel in priredil: Tomaž Banovec

Medgeneracijska središča – kaj je to?

Dokument Strategija varstva starejših do leta 2010, Solidarnost, sožitje in kakovostno staranje prebivalstva je odgovor slovenske vlade na sklepe Madridske konference iz leta 2002. Dokument povezuje in usmerja razvoj storitev socialnega varstva ter uvaja nove socialnovarstvene programe namenjene medgeneracijskemu sodelovanju.

Dokument predvideva ustanavljanje krajevnih medgeneracijskih središč, ki bodo povezala vsa javna in civilna prizadevanja za kvalitetno staranje in solidarno sožitje generacij v kraju, pomoč družinam, ki imajo starega družinskega člana, dnevno varstvo, pomoč na domu in različne oblike medgeneracijskega prostovoljstva.

Do leta 2010 je manj kot sto dni. Kje smo pri uresničevanju zastavljenih ciljev in kako naprej?

Na ta vprašanja bodo poskušali najti odgovore na okrogli mizi Medgeneracijska središča - kaj je to?, ki bo v okviru festivala za tretje življenjsko obdobje 2. oktobra 2009 ob 13. uri.

Vabljeni k sodelovanju!

Pooblastila še zbiramo!

Pooblastila za sklic izredne skupščine Vzajemne še zbiramo, čeprav smo že zbrali potrebno število glasov, ker bi bili radi prisotni na skupščini s čim več glasovi članov Vzajemne.

Drugi o ZDUS in Vzajemni

Veliki zmagovalci: Ta teden je Sloveniji dal velike zmagovalce. Morda na koncu ne bodo zmagali, morda jih bodo na koncu celo prinesli okoli, a to v tem trenutku ni tako pomembno. Pa ti zmagovalci niso ne Šroti, ne vlada, ne različni Čeraniji, ki da kupujejo Laško, ker radi pijejo Radensko (kakšna traparija), ali Mariniči, ki danes imajo diplomo, jutri pa tečaj. Veliki zmagovalci so slovenski upokojenci. Njihova zmaga je neprecenljiva, predvsem pa poučna za vse druge državljane.

Bitka za zavarovalnico Vzajemna traja že od leta 2002, ko se je razkrilo, da postopki imenovanja nadzornega sveta niso bili legalni in da za vsem skupaj tiči poskus privatizacije največje zdravstvene zavarovalnice v državi. Privatizacija morda ni točen izraz, a pove vse: z manipulacijo načina sklica skupščine je namreč nekaj posameznikom uspelo družbo popolnoma izmakniti ustanovitelju, torej takrat še več kot milijonu zavarovancev, in seveda tudi državi. In od leta 2002 jo je skupina ljudi popolnoma obvladovala - in jo še danes.

Tako Ropova kot Janševa vlada sta sicer na načelni ravni napovedovali zakonodajo, ki bo Vzajemno vrnila zavarovancem, a naredili nista veliko. Tudi agencija za zavarovalni nadzor ni storila ničesar, da bi zavarovalnico ubranila. Še huje: tudi vsi politični poskusi so bili vedno znova ustavljeni - če ne prej, pa v državnem zboru, kjer je Vzajemni vedno uspelo zlobirati večino poslancev. Seveda pa ni nobenega dvoma, da je imelo vodstvo Vzajemne tudi dogovore z vrhovi nekaterih političnih strank, kar mu je zagotavljalo nekakšno nedotakljivost. Dolgoletni predsednik uprave Vzajemne Marko Jaklič je bil resda zamenjan, a to Vzajemne in njenega značaja ni prav nič spremenilo. Morda so na prvi pogled primeri Laškega in Istrabenza bolj zanimivi in bolj padejo v oči, ker Vzajemne po Francetu Arharju niso vodili v javnosti znani in prepoznavni ljudje, a zato primer te družbe ni prav nič manj pomemben.

Omenjeni skupini posameznikov Vzajemne sploh ni bilo treba privatizirati - to so dosegli preprosto tako, da so z načinom glasovanja na skupščini družbo držali v svojih rokah. Nobenega kredita, nobenega zastavljanja premoženja, nič - pa kljub temu so to družbo popolnoma obvladovali.

Dokler niso upokojenci kot največja skupina zavarovancev zadeve vzeli v svoje roke. Ko je zveza društev upokojencev napovedala, da bo zbrala pooblastila zavarovancev, ki so seveda hkrati člani skupščine, in s tem dosegla sklic izredne skupščine, na kateri bodo najprej zamenjali nadzorni svet, nato pa še upravo družbe, je bila to po dolgem času prva iniciativa v državi, ki ni nameravala le povedati svojega mnenja, ampak tudi ukrepati. In upokojencem je dejansko uspelo zbrati dovolj pooblastil. Izredna skupščina bo predvidoma konec septembra. Ni dvoma, da bo uprava Vzajemne zdaj uporabila vsa možna sredstva, da upokojence ustavi. A ima malo možnosti. Igra se tako rekoč s četrtino prebivalstva in tudi politika ne bo mogla zamižati.

To je velika zmaga civilne družbe. Upokojenci, ki so sicer tisti del prebivalstva, ki ima načelno dohodke zagotovljene, ki jih ni (več) treba biti strah, da bodo ostali brez plače, ki niso več obremenjeni z velikimi investicijami za urejanje stanovanjskega vprašanja, so s tem nehote dali sporočilo tudi vsem preostalim prebivalcem, da je mogoče, da se da in da je vsa skrivnost v zavzetosti in enotnosti. Predvsem pa, da se tovrstna iniciativa ne izpelje takrat, ko je že vse izgubljeno, ko ni več kaj izgubiti, pač pa takrat, ko se še kaj da rešiti. Največ bi se morali od upokojencev naučiti zaposleni, zlasti tisti, ki vedo, kaj se dogaja v njihovih podjetjih, a molčijo.

Grega Repovž, Mladina št. 30/2009, uvodnik

Pervertirani izrastki slovenskega plenilskega kapitalizma:

Mestna zveza upokojencev, Osrednja slovenska zveza društev upokojencev seveda podpira prizadevanja Zveze društev upokojencev, kolikor gre za splošno saniranje stanja v Vzajemni in za dopolnilno zdravstveno zavarovanje nasploh in ne le za zamenjavo na vrhu enega od najbolj pervertiranih izrastkov slovenskega plenilskega kapitalizma. Ne smemo ostati pri tem, da se bodo zadeve, kot pravi francoski rek, spreminjale zato, da bi ostale nespremenjene. Seveda pa sanacija Vzajemne in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ne more biti in ostati skrb upokojencev in njihove organizacije. Plenjenje zavarovalnih skladov prek neupravičeno visokih nagrad vodstvenemu kadru smo že okvalificirali kot oškodovanje zavarovancev - ne le starejših, marveč tudi mladih in aktivnih. Zato pričakujemo, da bodo akcijo podprle vse generacije in njihovi glasniki.

Pa tudi sicer ne more biti problem Vzajemne in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja nasploh skrb civilne družbe in nevladnih organizacij. Tudi dopolnilno zdravstveno zavarovanje je del področja, ki ga mora usmerjati javni interes in ne interes plenilskih skupin. Problematika Vzajemne je nastala na tisti podlagi, ki jo je nekdaj predsednik države Milan Kučan obzirno krstil za »podsisteme«, ki naj bi v resnici vodili državo Slovenijo, ki pa jih mi, ker moramo v komunikaciji z našim članstvom uporabljati bolj neposredno izrazoslovje, imenujemo politično-poslovne strukture mafijskega tipa. Slovenija se je v času po letu 1991 močno oddaljila od idealov, ki so motivirali slovenske državljane ne le v obdobju osamosvajanja, marveč tudi v letih pred njim. Zato je Mestna zveza upokojencev na junijskem strokovnem posvetovanju problematiko Vzajemne in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja postavila v luč javnega interesa in jo razširila prek problematike same zastopanosti zavarovancev v vodstvenih organih zavarovalnice, njihovega vpliva na njeno poslovanje ter transparentnosti in racionalnosti tega poslovanja tudi na vprašanje odgovornosti slovenskega političnega razreda za takšno stanje in za sanacijo takšnega stanja. Gre tako za predpise, ki bodo zagotavljali ustrezen nadzor nad poslovanjem nosilcev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, kot tudi za vrnitev tega zavarovanja pod okrilje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije bodisi tako, da tudi ta ustanova dobi oddelek za dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ali pa da ZZZS tako zavarovanje prevzame v celoti. Tak je bil koncept dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja na samem začetku, a je v duhu časa, v katerem živimo, postal žrtev plenilskih ambicij mladega slovenskega kapitalizma.

12

Pričakujemo torej, da bo zdaj, ko je glas dvignila civilna družba, svojo dolžnost opravil tudi politični razred in da si bo upal iztrgati iz svoje odvisnosti od »podsistemov«.

Marjan Sedmak, Dnevnik, 27. 8. 2009, pisma bralcev

Upokojenci proti kritju izgube Kadovega sklada

Predsednica ZDUS Mateja Kožuh Novak je za Dnevnik povedala, da gre pri »zahtevi za napolnitev sklada ZVPSJU za ustvarjanje privilegirane položaja skupine prihodnjih upokojencev, to je javnih delavcev, ki že tako odstopajo od druge množice delavcev in upokojencev po višini plač oziroma pokojnin«. Na Kadu so jim pojasnili, da se bo razlika med dejanskim in zajamčenim donosom (decembra lani je znašala 22,4 milijona evrov) v letih, ko bo vrednost delnic rastle, spet pokrila. Vendar takrat teh sredstev ne bo mogoče vrniti v sklad, namenjen vzdrževanju finančne vzdržnosti pokojninske blagajne. Odločbo na Kadu, ki ga vodi Borut Jamnik, še proučujejo. »O prejetju odločbe ATPV bomo obvestili nadzorni svet, skupščino Kada in odbor ZVPSJU ter nato sprejeli ustrezne odločitve«, so dejali in odločitev ATPV ocenili za nenavadno. »Menimo, da bo zavzeto stališče ATPV bistveno spremenilo vlogo dodatnega pokojninskega zavarovanja pri zagotavljanju dodatnih pokojnin, saj postavlja upravljalca v položaj, ker mora namesto dolgoročnih interesov zavarovancev po doseganju realne donosnosti zasledovati lastne kratkoročne cilje mesečnega doseganja zajamčene donosnosti«, pojasnjujejo.

Za mnenje smo zaprosili tudi Draga Ščernjaviča, sekretarja Sindikata državnih organov Slovenije in člana odbora ZVPSJU. »Odločba ATPV je pozitivna za sklad in za njegovo stabilnost«, je povedal in dodal, da so kot člani odbora opozarjali na to problematiko.

Tomaž Modic, Dnevnik, Poslovni dnevnik, 15. julij 2009

Babice in dedki v evrih

Izračunali so, da v Italiji babice in dedki s pomočjo in varovanjem vnukov in pomočjo otrokom ustvarijo za kar 50 milijard evrov na leto! Ker pa ima Italija sorazmerno več prebivalcev kot Slovenija in podoben pokojninski sistem, smo v veliki meri primerljivi, kar pomeni, da lahko naš »babičin vložek« na grobo ocenimo na petindvajsetino tega zneska ali na 2 milijardi evrov. To ni nepomembno, tudi še če bi še nekoliko zmanjšali naše (neplačane) cene storitev in upoštevali našo kupno moč. Naša raziskovanja ekonomske pomoči starejših otrokom so bolj primerljiva britanskim izkušnjam. Primeren bi bil preračun prek BDP, ki na določen način »konzumira« plačne in cenovne razlike. BDP Italije je bil za leto 2007 1.332 milijard evrov, delež babičine in dedkove pomoči otrokom in vnukom pa 1.332 evrov deljeno s 50 ali 3,75 odstotka BDP.

V naših razmerah bi lahko v letu 2007 ocenili delež pomoči starih staršev na 3,75 odstotka BDP ali na 1,3 milijarde evrov!

Povzel: Tomaž Banovec

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Nem Zakaj.

Za aktivne. NLB Senior Paket

Tako kot ste aktivni vi, naj bo aktiven tudi vaš denar. **NLB Senior paket** vam omogoča, da z NLB Srebrnim računom sami izbirate med varčevalnimi in drugimi storitvami po ugodnejših pogojih ter ob sklenitvi **od 28. 9. do 30. 10. 2009** prejmete še darilo.

Za več informacij obiščite najbližjo NLB Poslovalnico, spletno stran www.nlb.si ali pokličite na 01 477 20 00.

www.nlb.si

Sklepi 14. seje upravnega odbora ZDUS

Datum seje: 16. junij 2009

Prisotni: dr. Mateja Kožuh Novak, predsednica; Aldo Ternovec, podpredsednik; Bogdan Urbar, tajnik in člani upravnega odbora: Ana Pajič, Janez Gologranc, Jožef Jazbec, Franc Koderman, Mirko Lebarič, Janez Malovrh, Marjan Pavlič, Janez Šolar, Alojz Vitežnik, predstavnica osrednjeslovenske PZDU Anka Tominšek in predstavnik PZDU Zgornje Podravje Benjamin Breclj.

Odsotnost sta opravičila: Marjan Sedmak in Vladimir Šediva.

Drugi prisotni: Rožca Šonc, predsednica sveta za medgeneracijsko sožitje pri vladi RS; Milan Pavliha, predsednik strokovnega sveta ZDUS; Francka Četkovič, Mirko Miklavčič in Tomaž Banovec, člani kolegija predsednice; Jože Bučer, Branko Kjuder in Katarina Šomen, člani komisije ZDUS za zdravstvo in dr. Dunja Obersnel Kveder ter Nevenka Lekše, strokovni sodelavki ZDUS.

Na pogovor je bil povabljen minister Borut Miklavčič

Minister za zdravje Borut Miklavčič, ki ga je spremljal dr. Martin Toth, je pred začetkom sestanka predstavil predlog zakona o zdravstveni dejavnosti.

Nekaj poudarkov:

- zakonodaja iz leta 1992 pušča vrsto nerešenih vprašanj,
- ena glavnih težav je pomanjkanje učinkovitega nadzora,
- v osnovni zdravstveni oskrbi kar 34 zdravstvenih domov ne izpolnjuje zakonodaje,
- težave povzročajo novi sistem plač v javnem sektorju, saj bistveno vpliva na finančno likvidnost ZZS v letu 2009,
- vlada je ZZS do konca leta prepovedala zadolževanje,
- v letih 2003 do 2005 ustvarjene rezerve ZZS so porabljene,
- kot velika napaka se kaže, da država ZZS ni pustila oblikovanja rezervnega sklada,
- prejšnja vlada je sprejela pravilnik, po katerem morajo tudi javni zavodi plačevati davek od dobička,
- vlada je sprejela sklep, da bo poravnala del računov treh najbolj zadolženih bolnišnic,
- ministrstvo za zdravje je opravilo več revizij poslovanja bolnišnic in v nekaterih odkrila slabo in malomarno poslovanje,
- negativno ozračje se kaže tudi pri posameznih javnih razpisih,
- največ samostojnih podjetnikov v Sloveniji je med zdravniki,
- od 471 koncesionarjev je DURS ugotovil, da jih samo petina plačuje zahtevano zdravstveno zavarovanje, vsi drugi pa zgolj minimalne prispevke,
- za spremembe v zdravstvenemu sistemu ministrstvo potrebuje podporo javnosti,
- Slovenija gradi zdravstveni sistem na javni zdravstveni službi,
- zdravstveni zbornici je treba z zakonom določiti njeno vlogo.

Dr. Martin Toth je v nadaljevanju opozoril:

- zakon iz leta 1992 temelji na demografskih kazalcih in takratni organiziranosti zdravstva,
- občine, ki so ustanoviteljice zdravstvenih domov, ne poznajo svojih obveznosti do zdravstvenih zavodov in primarne zdravstvene mreže,
- največ pozornosti predlog zakona namenja koncesionarjem, saj se tu kaže tudi največ težav,
- velik poudarek je dan upravljanju zdravstvenih domov in drugih zdravstvenih javnih zavodov,

- določene zdravstvene dejavnosti bodo izključno javne dejavnosti,
- osnovne dejavnosti in diagnostiko bodo opravljali zdravstveni domovi, koncesionarji in socialni zavodi,
- dejavnosti koncesionarjev bodo usklajevali zdravstveni domovi,
- ustanovitelji zdravstvenih domov so občina ali več občin skupaj,
- če se občine ne bodo mogle dogovoriti o ustanovitvi zdravstvenega doma, ga bo ustanovilo ministrstvo, občinam pa naložilo skrb zanj,
- na področju sekundarnega zdravstvenega varstva zakon predvideva racionalizacijo dela, zaprtje nekaterih oddelkov v nekaterih bolnišnicah in uvajanje novih dejavnosti (negovalni oddelki),
- zaposleni v javnem sektorju po novem zakonu ne bi smeli hkrati delati za zasebni sektor,
- direktorji javnih zavodov naj ne bi opravljali medicinskega dela,
- uprave javnih zavodov naj bi imele od enega do pet članov, odvisno pač od velikosti zavoda,
- koncesije se ne bodo več podeljevale na zahtevo izvajalca, temveč po potrebah okolja,
- članstvo v zbornicah in združenjih bo po novem zakonu prostovoljno.

V razpravi so sodelovali: Francka Četkovič, Nevenka Lekše, Mateja Kožuh Novak, Dunja Kveder Obersnel, Rožca Šonc, Anka Tominšek, Tomaž Banovec, Branko Kjuder, Franc Koderman, Marjan Pavlič, Aldo Ternovec in Alojz Vitežnik.

Sklep: ZDUS bo pripombe in dopolnila k posameznim členom zakona posredoval ministrstvu za zdravje do 20. julija 2009. Ministrstvo bo nanje odgovorilo do konca avgusta 2009, sklepna razprava pa bo v začetku septembra 2009.

V nadaljevanju je sejo vodil podpredsednik Aldo Ternovec.

1. Obravnava in sprejem zapisnika 13. seje upravnega odbora

Sklep: upravni odbor sprejema zapisnik 13. seje upravnega odbora v predloženi obliki in s popravki iz razprave (v zapisniku ni predloga, kako bo nepremičninski sklad PLZ rešil problematiko plačevanje stanovanjskih komisij, prav tako ni objavljeno, katera društva nameravajo letovati v Delfinu in v Rogaški Slatini, da bi lahko izračunali višino sofinanciranja; v prvi točki alineja a naj se v zadnji vrstici namesto DU napiše ZDUS, v prvi točki alineje b pa se v zadnji vrstici beseda »spremljave« zamenja z besedo »spremljanje«).

2. Obravnava aktivnosti, povezanih z Vzajemno

V razpravi so sodelovali: Francka Četkovič, Mateja Kožuh Novak, Ana Pajič, Anka Tominšek, Janez Gologranc, Jože Jazbec, Branko Kjuder, Mirko Lebarič, Janez Malovrh, Mirko Miklavčič, Marjan Pavlič, Janez Šolar in Alojz Vitežnik.

Sklep: ZDUS takoj začne zbirati pooblastila članov Vzajemne.

Sklep je bil sprejet z 12 glasovi za, 1 vzdržanim in 1 glasom proti.

3. Poročilo o zaključeni modernizaciji blagajne Vzajemne samopomoči in predlog o zvišanju prispevka ter izplačil za leto 2010

V razpravi so sodelovali: Mateja Kožuh Novak, Janez Šolar, Janez Gologranc, Jože Jazbec, Franc Koderman, Janez Malovrh, Marjan Pavlič, Aldo Ternovec in Alojz Vitežnik.

Sklepa:

Vplačevanje članarine za leto 2008 se izjemoma podaljša do 1. julija 2009. Po tem datumu pa bodo vsi, ki za leto 2008 niso plačali članarine, izbrisani iz članstva Vzajemne pomoči.

Članarina Vzajemne samopomoči se za leto 2010 zviša na 9 evrov, izplačila pa se zvišajo na 235 evrov in se bodo začela izplačevati z letom 2011. Izplačila za leto 2010 ostajajo nespremenjena, torej 117 evrov.

4. Poročile inventurne komisije o popravkih, ki jih je predlagal nadzorni odbor

Uvod je pripravil tajnik zveze Bogdan Urbar.

Člani upravnega odbora so informacijo vzeli v vednost.

5. Poročila o delu projektov Starejši za starejše, AOBIS, ROJ

Poročila so predstavili: o projektu Starejši za starejše Rožca Šonc, o projektu AOBIS Francka Četkovič in o projekta ROJ Bogdan Urbar.

Poročila so bile vzeta v vednost in člani o njih niso ne razpravljali in ne glasovali.

6. Razdelitev sredstev za šport in rekreacijo, za kulturo in za letovanja

Uvod je pripravila Mateja Kožuh Novak, v razpravi pa so sodelovali Ana Pajič, Benjamin Breclj, Jože Jazbec, Janez Šolar in Alojzij Vitežnik.

Sklep: osnovni kriterij za dodelitev sredstev v letu 2009 za področje športa, rekreacije in kulture je število članov posamezne PZDU.

Za sklep je glasovalo 6 članov, en član je glasoval za predlog, da se kot kriterij upošteva število društev v PZDU, dva člana pa sta glasovala za sklep, da se vsem PZDU dodeli enak znesek denarja.

7. Razno

Aktivnosti ob sprejemanju zakona o zdravstveni dejavnosti:

Uvod je pripravila dr. Mateja Kožuh Novak. Povedala je, da je bilo doslej izvedenih 21 okroglih miz in pozvala PZDU, da načrtovano nalogo čim prej opravijo.

Ustanovitev nove PZDU:

Predsednica je prisotne seznanila s sklepom medobčinske zveze DU Velenje, da s 1. januarjem 2010 izstopi iz koroško-šaleške PZDU in ustanovi svojo PZDU.

Informacija je bila sprejeta v vednost.

Kandidati za podpredsednike ZDUS: predsednica je seznanila upravni odbor, da je na poziv predsednikom PZDU do roka dobila samo predlog PZDU Zgornje Podravje (brez življenjepisa kandidatke). S podporo upravnega odbora namerava predlagati na občnem zboru za podpredsednike ZDUS: za gospodarstvo Mirka Miklavčiča, za socialne zadeve Slavico Golob in za organizacijo in informatiko Antona Donka.

Sklep: upravni odbor je podprl predlagano kandidatko in kandidata in za mesto podpredsednika ZDUS. Sklep je bil sprejet soglasno.

Predlog za dodelitev velike plakete ZDUS.

Sklep: na predlog DU Sežana se Bolnišnici Sežana podeli velika plaketa ZDUS.

Evidentiranje: prisotni so se seznanili s težavami pri postopkih evidentiranja kandidatov za članstvo v skupščini nepremičninskega sklada PIZ, do meseca julija pa teče še evidentiranje za skupščini PIZ in zavod Vzajemnost.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Pravilnik vzajemne samopomoči

1.

Vzajemna samopomoč (v nadaljevanju samopomoč) je prostovoljna solidarnostna skupnost njenih članov, ustanovljena z namenom, da na podlagi pogojev, določenih v tem pravilniku, izplača posmrtnino tistemu, ki mu jo je umrl član namenil.

2.

Letni prispevek in višino posmrtnine določa skupščina oziroma drugi organ Zveze, ki je po pravilih Zveze pristojen za odločanje v nujnih in neodložljivih primerih. Posmrtnina in prispevek se med letom lahko povečata glede na rast realne vrednosti zneskov.

Organ iz prejšnjega odstavka določa tudi višino rezerve, potrebne za izplačevanja posmrtnin.

Prispevek se plača v višini, ki velja na dan nakazila denarja skladu.

3.

Član samopomoči je lahko član društva upokojencev in njegov zakonec, čeprav ni član društva. Član samopomoči ne more postati tisti, ki je starejši od 70 let.

Zakonec, ki ni član samopomoči po določbi prejšnjega odstavka, po zakončevi smrti lahko postane član, če se vpiše v društvo upokojencev in če ob vpisu v društvo in v sklad samopomoči ni dopolnil 70 let starosti.

Zakonec, ki je član samopomoči po prvem odstavku, ni pa član društva, po zakončevi smrti nadaljuje članstvo v samopomoči, če se po smrti zakonca v petih mesecih vpiše v društvo upokojencev.

Če član društva upokojencev neha biti tudi član, neha biti tudi član samopomoči in nima pravice do vračila vplačanih prispevkov. Hkrati neha biti član samopomoči tudi zakonec, če ga je član društva vpisal na podlagi svojega članstva v društvu.

4.

Če se član društva upokojencev iz druge republike preseli v R Slovenijo in če je bil v svojem prejšnjem društvu član samopomoči, ima iste pravice kot drug član samopomoči, če pristopi v treh mesecih po preselitvi.

5.

Član ob vpisu v samopomoč plača pristopnino in prispevek zase in za zakonca, če ga vpiše v samopomoč. Višino pristopnine določi društvo in je prihodek društva.

Letni prispevek se plača za vse leto skupaj in mora biti plačan vsako leto do konca maja. Če član, ki je umrl, ni plačal prispevka za tisto leto, lahko tisti, ki je upravičen do posmrtnine, poravna dolžni znesek najkasneje v šestih mesecih od smrti člana.

Če je bil član v zaostanku s plačilom prispevka več kot pet mesecev, se posmrtnina ne izplača in siceršnji upravičenec do posmrtnine ne more naknadno plačati zaostalega prispevka.

Če je član v zaostanku s plačilom prispevka za več kot 12 mesecev, mu preneha članstvo v samopomoči, lahko pa se na novo vpiše, če ni starejši od 70 let (3. točka). Za takšnega člana velja čakalna doba iz 6. točke tega pravilnika.

6.

Posmrtnina se izplača tistemu, ki mu jo je član namenil, če je od dneva vpisa pretekle čakalna doba:

Dve leti, če član ob vpisu nima 60 let,

Tri leta, če član ob vpisu nima 65 let in

Štiri leta, če je član ob vpisu starejši od 65 let.

Čakalna doba, določena v prejšnjem odstavku, se šteje od začetka koledarskega leta, za katero je bil plačan prispevek.

7.

Pravico do posmrtnine ima:

1. Oseba ali ustanova, ki jo je član navedel v pristopnici. Član ima pravico naknadno določiti drugo osebo ali ustanovo, če to opravi pisno v društvu upokojencev, kar velja tudi za zakonca.

2. Če se ob smrti izkaže, da ni upravičenca iz prejšnjega odstavka, je upravičen do posmrtnine tisti, ki dokaže, da je poskrbel za pogreb, kar potrdi društvo upokojencev.

8.

Posmrtnina se lahko izplača najpozneje v enem letu po smrti člana samopomoči. Če po preteku enega leta niso bila predložena dokazila o smrti, ugasne pravico do posmrtnine.

9.

Ob nadpovprečni umrljivosti ali višji sili, ko rezervni sklad ne zadošča za kritje izplačila posmrtnin in upravnih stroškov, sklepa o zvišanju letnega prispevka ali znižanju zneska posmrtnine oziroma o podaljšanju čakalne dobe občni zbor Zveze.

10.

O zadevah samopomoči odloča občni zbor oziroma drugi organ Zveze v skladu s tem pravilnikom in pravili Zveze.

11.

O morebitnem razpustu samopomoči sklepa občni zbor Zveze, ki tudi odloči, komu pripada premoženje.

12.

Ta pravilnik je bil s spremembami sprejet na skupščini Zveze 22. maja 1990 in velja od naslednjega dne naprej. Drugi, tretji in četrti odstavek 5. točke se uporabljata od 1. julija 1990 dalje.

SREČO JE LEPO DELITI.

PRISTO

www.triglav.si

ZAVAROVANJE
ZA VARNE
VOZNIKE

-10%

PAMETNO JE IMETI DOBRO ZAVAROVAN AVTO.

 triglav

POPUST VELJA ZA ZAVAROVANCE, STARE 33 LET IN VEČ, PRI ZAVAROVANJU AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI IN ZAVAROVANJU VOZNIKA ZA ŠKODO ZARADI TELESNIH POŠKODB, IN SICER ZA OSEBNA VOZILA V LASTI IN UPORABI FIZIČNIH OSEB. VEČ INFORMACIJ NA AVTO.TRIGLAV.SI.

